

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
Den Haag

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Onze Referentie
BZDOC-1920872643-31
Uw Referentie
2022Z25435
Bijlage(n)

Datum 27 januari 2023

Betreft Beantwoording vragen van het lid Klink over het bericht dat de VN nog 38 miljoen dollar tekort komt voor de berging van FSO Safer

Geachte voorzitter,

Hierbij bied ik de antwoorden aan op de schriftelijke vragen gesteld door het lid Klink over het bericht dat de VN nog 38 miljoen dollar tekort komt voor de berging van FSO Safer. Deze vragen werden ingezonden op 16 december 2022 met kenmerk 2022Z25435.

De minister voor Buitenlandse Handel
en Ontwikkelingssamenwerking,

Liesje Schreinemacher

Antwoorden van de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking op vragen van het lid Klink (VVD) over het bericht dat de VN nog 38 miljoen dollar tekort komt voor de berging van FSO Safer.

Onze Referentie

BZDOC-1920872643-31

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het artikel 'VN komen nog 38 miljoen dollar tekort voor berging FSO Safer'?[1]

Antwoord

Ja.

Vraag 2

Vindt u nog steeds dat er reeds voldoende geld is opgehaald, zoals zij in september te kennen heeft gegeven?[2]

Antwoord

Ja, mede dankzij de Nederlandse inspanningen zijn er op dit moment voldoende financiële middelen beschikbaar om de eerste fase van de reddingsoperatie te starten. Om de reddingsoperatie operatie ook volledig af te kunnen ronden is volgens de begroting van de VN nog 19 mln USD nodig.

Vraag 3

Is de 7,5 miljoen euro extra toezegging, die boven op de ten tijde van de toezegging reeds uitgegeven 7,5 miljoen euro, al gealloceerd dan wel uitgegeven aan verschillende posten? Heeft u een overzicht van deze uitgaven?

Antwoord

Het totaal bedrag van 15 mln USD is overgemaakt naar de uitvoerende VN-organisatie UNDP. Het bedrag zal ten goede komen aan de reddingsoperatie als geheel. De uitvoering van het project is nog niet gestart, dus de totale uitgaven tot nu toe zijn beperkt.

Vraag 4

Hoe draagt de Jemenitische overheid, als eigenaar van het overgrote deel van de olie in de Safer, bij aan het voorkomen van de ramp?

Antwoord

De Jemenitische overheid is eigenaar van het overgrote deel van de olie in de FSO Safer. Door het conflict in Jemen heeft de Jemenitische overheid in praktijk geen zeggenschap over de olieopslagtanker of de inhoud daarvan. De FSO Safer ligt in een gebied dat door de Houthi's wordt gecontroleerd. De VN, Nederland en andere betrokken partijen zijn in goed contact met de overheid van Jemen om deze potentiële olieramp te voorkomen. De overheid van Jemen deelt de grote zorgen over de dreigende olieramp, speelt een constructieve rol en heeft toegezegd 5 miljoen USD bij te dragen aan de VN-geleide reddingsoperatie vanuit de Global Environment Facility.

Vraag 5

Welke rol speelt Nederland bij het creëren van het contingency plan dat ten doel heeft de impact van de olieramp te beperken? Hoe heeft de VN haar coördinerende rol bij dit proces ingevuld?

Antwoord

Nederland richt zich primair op het voorkomen van de potentiële olieramp maar draagt ook bij aan het contingency plan omdat dat onderdeel uitmaakt van de projectbegroting van de VN.

Onze Referentie

BZDOC-1920872643-31

Vraag 6

Wat vindt u van de door de Houthi's ondertekende overeenkomst met de Verenigde Naties? Verwacht de minister dat dit de gevaren bij het bergen omtrent de heersende oorlog aldaar wegneemt?

Antwoord

De reddingsoperatie zal in conflictgebied uitgevoerd moeten worden, wat onvermijdelijk risico's met zich mee brengt. Om deze risico's zo goed mogelijk te beheersen worden door de VN en uitvoerende partijen mitigerende maatregelen genomen. Het is niet mogelijk om alle risico's bij een dergelijke operatie in een conflict gebied uit te sluiten. Het op 5 maart 2022 gesloten *MoU* laat zien dat de Houthi's achter een door de VN geleide reddingsoperatie staan, wat naar mijn verwachting een positief effect zal hebben op de veiligheidsomstandigheden rondom de operatie. In gesprekken spreken de Houthi's steevast steun uit aan het project en dringen zij aan op snelle uitvoering.

Vraag 7

Deelt u de mening dat het openbreken van de olietanker zowel desastreuze gevolgen voor het milieu heeft als voor de internationale handel en dat hierdoor haast geboden is bij het ruimen van de olietanker? Bent u bereid deze haast kenbaar te maken bij haar collega's indien zij hiervan niet overtuigd zijn?

Antwoord

Ja, ik deel de zorgen. Nederland speelt daarom ook een actieve aanjagende en ondersteunende rol in het VN-geleide proces om de reddingsoperatie zo spoedig mogelijk te starten. Ik heb onlangs de urgentie van de situatie en mijn grote zorgen over de voortgang ook helder kenbaar gemaakt bij het hoofd van UNDP – verantwoordelijk voor de uitvoering – en er stevig op aangedrongen dat de reddingsoperatie zo snel mogelijk start. Hij heeft mij ervan verzekerd dat hij mijn mening deelt en dat UNDP met grote toewijding werkt aan een oplossing. Daarnaast stellen de minister van Buitenlandse Zaken en ik de urgentie van de situatie herhaaldelijk aan de orde in gesprekken met collega's en sporen wij hen aan om bij te dragen aan de reddingsoperatie, financieel of anderszins. Ook onderhoudt Nederland samen met andere donoren nauw contact met de VN om vaart te houden in het uitvoeringsproces. Ik zal mij blijven inzetten om deze olieramp te voorkomen.

Vraag 8

Klopt het bericht dat Nederlandse bedrijven de taak hebben gekregen om de olie(tanker) te bergen? Zo ja, hoe assisteert de Nederlandse staat bij het uitvoeren van deze opdracht mede gezien de geopolitieke situatie en de Nederlandse gelden die voor het oplossen van dit probleem zijn gealloceerd?

Antwoord

Het Nederlandse bedrijf Smit Salvage voert momenteel contractonderhandelingen met de VN om de operatie uit te voeren. Nederland ondersteunt de VN en speelt internationaal een aanjagende rol. Daarbij wordt er zorgvuldig rekening gehouden met de geopolitieke situatie en wordt er contact onderhouden met Smit Salvage in deze voorbereidende fase van de reddingsoperatie. De Nederlandse staat zal niet betrokken zijn bij de praktische uitvoering van de opdracht.

[1] De schuttevaer, 29 november
2022 (<https://www.schuttevaer.nl/nieuws/actueel/2022/11/29/vn-komen-nog-38-miljoen-dollar-tekort-voor-berging-fso-safer/?gdpr=accept>)

[2] RTL Nieuws, 17 september
2022 (<https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/buitenland/artikel/5333891/olietanker-fso-safer-nederland-miljoen-milieurramp-tijdbom>)

Onze Referentie

BZDOC-1920872643-31